

Tekst: WILLEM BLONK

Naar de Psalmen

Geen vér-, maar een hértaling van alle 150 Psalmen. Margryt Poortstra durft het aan. Huub Oosterhuis' Psalmen, vrij vinden hun weg door het land en het project Psalmen voor Nu verslaat zijn duizenden. Het boek Naar de psalmen voegt weer een nieuw hoofdstuk toe aan de nooit eindigende gang van het joodse psalmboek door de tijden. Ditmaal in de vorm van de ingekorte en opnieuw verwoorde psalmteksten in combinatie van een antifoon voor vierstemmig gemengd koor, gecomponeerd door Bram Stellingwerf. De antifoon wordt in het algemeen zo'n 3 à 4 keer gezongen.

Ik sla het boek open bij psalm 1. Opgevoed bij de 'weg der goddelozen' die zal vergaan, ben ik al een beetje gewend aan het zingen van Huub Oosterhuis' 'Goed is dat je niet doet wat slecht is, niet met Ploert en Schender heult...'

Margryt Poortstra echter brengt de financiële schandalen uit de recente crisis onder woorden: '...die niet het glas heft met vals sprekende graaiers...'. Ook Het 'Waarom woeden de volken...' uit psalm 2, traditioneel in de Kerstnacht gezongen, wordt actueel: 'Zie hoe de angst zich nestelt in stuk gebombardeerde steden. Op de vlucht gaan hele volken, kinderen raken hun wortels kwijt'. Natuurlijk zijn er veel meer positieve teksten, ook mooi verwoord: 'Die ons gemaakt heeft, lijf en ziel, Jou behoren wij toe' (100) of 'Een nieuw lied voor de Ene. Wat nog niet is, zal komen'(149). Variatie in de Godsnaam dus, ook 'Gij' 'U' en 'Eeuwige' komen veelvuldig voor.

Gretig kijk ik ook naar de muziek. Hoe modern is die, gaan we verrast worden? Het geheel ziet er in elk geval prettig en verzorgd uit. Vaak is de begeleiding meer een omspeling van dan een louter meespelen met het koor. Sommige psalmen vereisen een handige pianist, die snel grotere akkoordgrepen kan pakken.

In de inleiding lees ik al dat ook de gemeente de antifonen kan zingen. Dat brengt natuurlijk beperkingen met zich mee. Het zal dan gaan om de sopraan-lijn, neem ik aan. Dan moet die op zich een grote melodische kracht hebben. In het onderstaande voorbeeld eindigen zowel de eerste melodielijf als de tweede op dezelfde toon a. Het woord 'liefde' wordt zo krachtig neergezet en dan is dit wel goed gedaan. In andere gevallen (132, 135) vind ik dit twee keer op dezelfde noot stilstaan toch wat minder sterk.

De muziek is origineel, maar toegankelijk. De sopraan komt niet boven een d en de tenor niet boven een f uit. Chromatiek en tussendominanten staan er niet in, het is frisse muziek, die niet snel zal vervelen. Slechts weinig psalmen staan in een traditionele majeur- of mineurtoonsoort. De meeste in een van de kerktoonsoorten. Ritmisch wordt een kleine uitdaging, in de vorm van een

The image shows a musical score for a four-part choir (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and piano accompaniment. The lyrics are: 'Ster - ker dan le - gers, uw lief - de. Zo - nen en doch - ters zijn wij van U.' The score is written in G major and 4/4 time. The piano part features a syncopated rhythm and a G-major septim chord.

kwartentrio of een mooi uit de tekst voortvloeiende vijfkwartsmaat (bv. op 'ruimte' in psalm 80), niet geschuwd. Syncopen, als in de lichte muziek, komen nauwelijks voor. Of het moet het begin van psalm 98 zijn, die vreugdevolle kerstpsalm. Op 'Nooit tevoren zo vol vreugde gezongen' komen we wel heel joyeus uit de startblokken, met een syncopisch ritme op een G-majeur septiem-akkoord! De septiem, die fis dus, ligt in de alt en die partij moet dus wel goed wakker en vaardig zijn. Zou je hier in een kerk met een kleine cantorij een paar honderd mensen de sopraanmelodie laten meezingen, dan gaan die fijne nuances toch wel verloren door het mug/olifant-effect. Maar voor een vierstemmig koor is er veel eer te behalen aan dit boek. Mooie momenten van verstillings vanuit een geactualiseerd omgaan met de teksten liggen bij het gebruik in het verschiet. Echt een aanwinst!

De tekstschrijfster en de componist werken beiden mee aan projecten van het Projectkoor Open Haven in Zeewolde. De muziek wordt uitgegeven door uitgeverij Intrada (www.intradamusic.nl) en is ook te bestellen via de KCZB. Het boek, op 162 pagina's A4 (alleen psalm 119 heeft 2 pagina's nodig) kost € 29,95.